

**Prof. Univ. Dr. Iacob Mârza**

## **Curriculum Vitae**

### **Experiența profesională**

1969 –1972 - Muzeograf la Muzeul de Istorie din Alba Iulia (Muzeul Național al Unirii)  
1985 - doctor în istorie la Universitatea “Babeș – Bolyai”, Cluj  
1977-1993 - Bibliotecar, bibliotecar principal, șef de birou la Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia Filiala Bibliotecii Naționale a României  
1993 - conferențiar la Universitatea „1 Decembrie 1918”  
1992-2000 – decan al Facultății de Științe la Universitatea „1 Decembrie 1918”  
1999 - profesor universitar;  
2000-2004 - rector al aceleași universități;  
2004-2008 - decan al Facultății de Istorie și Filologie din;  
2000- conducător de doctorate

### **Activitatea științifică**

Participant cu comunicări la al XVI-lea Congres Internațional de Istoria Științei (București, 1981), la al VII-lea Congres Internațional de Iluminism (Bristol, 1991) și la Colocviul „ABDOS” din 1992, organizat la Bratislava (Slovacia) de către Biblioteca Prusacă din Berlin etc.;

membru în colectivele redacționale ale revistelor *Apulum*, *Annales Universitatis Apulensis Series Historica*, *Cultura creștină*. Între anii 1980-1990 colaborator al Centrului Internațional de Codicologie de pe lângă Bibliothèque Imperiale Albert Ier din Bruxelles, prin publicația *Scriptorium*.

Director de grant CNCIS A 540/2000-2002: *Preiluminism și Iluminism politic în Transilvania*; Director de grant CNCIS A 1280/2003-2005 *Sens și reprezentare în dinamica gândirii politice din Transilvania (sec. XVII-XIX)*.

**Cursuri și seminarii:** *Istoriografia generală*, *Istoria istoriografiei românești*; *Curente, idei și orientări în istoriografia românească*; *Discurs istoric preiluminist și iluminist*.

**Domenii de interes:** istoria culturii și învățământului românesc din Transilvania, istoria cărții și a bibliotecilor ori circulația cărții rare europene și românești, prezența ei în biblioteci publice și particulare, fenomenul istoriografic românesc și european.

### **Publicații**

#### **A. Cărți**

*Școală și națiune (Școlile de la Blaj în epoca Renașterii naționale)*, Cluj, Dacia, 1987.

*École et nation (Les écoles de Blaj à l'époque de la renaissance nationale)*, traduction Rodica Chira et Doina Pușcău, Cluj-Napoca, Institut Culturel Roumain, 2005.

*Etape și momente din istoria învățământului în Transilvania (sec. XVIII-XIX)*, Sibiu, Imago, 2002.

#### **B. Ediții critice, colaborări la ediții (selective)**

*Mihai Viteazul în conștiința europeană, 2-3. Cronicari și istorici străini. Secolele XVI-XVIII. Texte alese*, București, Ed. Acad., 1985-1984.

*Vasilie Popp, Disertație despre tipografiile românești [...] Sibiu 1838*, ediție critică, Cluj, Dacia, 1995 (în colab. cu Eva Mârza).

*Psaltirea lui David cu calendar*, București, Ed. Meridiane, 1977.

*Noul Testament de la Bălgrad, 1648*. Ediție critică. Alba Iulia, Editura Episcopiei Ortodoxe Române a Alba Iuliei, (studiu), 1988, 1998.

*Bucoavna de la Bălgrad, 1699*. Ediție critică. Alba Iulia, Episcopia Ortodoxă Română de Alba Iulia, 1999 (colaborare la studiu).

*Spiritualitate transilvană și istorie europeană*. Editori Iacob Mârza și Ana Dumitran, Alba Iulia, 1999, 534 p. (Muzeul Național al Unirii. Bibliotheca Musei Apulensis, X. Universitatea „1 Decembrie 1918”)

Aspecte ale sursologiei în „Istoria Bisericii Române Unite” de Zenovie Pâclișanu, în *300 de ani de la Unirea Bisericii Românești din Transilvania cu Biserica Romei. Actele Colocviului Internațional din 23-25 noiembrie 2000*, Cluj, „P. U. C.”, 2000, pp. 297-305.

*Vasilie Popp, De funeribus plebejis Daco-Romanorum sive hodiernorum valachorum et quibusdam circa ea abusibus - Depre înmormântările comune la daco-romani sau la românii de astăzi și despre unele superstiții*, Viena, 1817. Traducere din limba latină: Andreea Mârza. Studiu introductiv, ediție, note și indice: Marius Rotar, Iacob Mârza. Rezumat : Laura Stanciu, Alba Iulia, Aeternitas, 2004, 246 p.

*Gherontie Cotore, Istoria despre schismătica grecilor*, Prefață: Iacob Mârza, Ediție îngrijită și studiu asupra limbii de Alin Mihai Gherman, studiu introductiv: Laura Stanciu, rezumat: E.Ch. Suttner, Cluj Napoca, *Argonaut*, 2006, 350 p.

*Semantică politică iluministă în Transilvania (sec. XVII-XIX). Glosar de termeni*, Alba Iulia, 2002 (colaborare cu Pompiliu Teodor, Laura Stanciu).

*Sens și reprezentare în dinamica gândirii politice din transilvania (sec. XVII-XIX). Dicționar terminologic explicativ. Bază de date*, 12 cm, Cluj Napoca, *Argonaut*, 2005 (colaborare cu Laura Stanciu).

*Die Union der Rumänen Siebenbürgens mit der Kirche von Rom*. Band 1 (Uniunea românilor transilvăneni cu Biserica Romei. Vol. 1), Herausgegeben von Johann Marte zusammen mit Viorel Ioniță, Iacob Mârza, Laura Stanciu und Ernst Christoph Suttner, Bucuresti, Editura Enciclopedica, 2010, 400 p.

### **C. Studii și contribuții în volume colective**

„Unfamiliar libraries XIV: the Batthyaneum Alba Iulia”, în *The Book Collector*, Oxford, 24, 1975, 4, pp. 558-564.

„La circulation de l’oeuvre de Voltaire en Transylvanie au XVIIIe siècle”, în *Synthesis*, V, 1978, pp.149-162.

„Les elzévia de la Bibliothèque Batthyaneum d’Alba Iulia”, în *Revue roumaine d’histoire*, XVIII, 1979, 2, pp. 289-312.

„Plantiniana in der Batthyaneum-Bibliothek in Alba Iulia (I)”, în *Apulum*, XVII, 1979, pp. 311-332.

„Enlightenment Books in Romanian Libraries in Transylvania from the middle of the 18th Century to the first Decade of the 19th”, în *Enlightenment and Romanian Society*. Edited by Pompiliu Teodor, Cluj Napoca, „Dacia”, 1980, pp.55-67.

„Der Unterricht der Mathematik und der Physik in den Schulen aus Blaj am Ende des XVIII-ten Jahrhunderts und im ersten Teil des XIX-ten Jahrhunderts”, în *Apulum*, XX, 1982, pp.241-256.

„Horizon livresque des Lumières dans les bibliothèques roumaines de Transylvanie depuis le milieu du 18e siècle jusqu’aux premières decennies du 19e”, în *Transactions of the Sixth International Congress on the Enlightenment, Brussels, July 1983*, The Voltaire Foundation, At the Taylor Institution, Oxford, 1983, pp.251-252.

„Inkunabeln in einem siebenburgischen Bibliothekskatalog aus dem Jahre 1774”, în *Revue roumaine d’histoire*, XXIV, 1-2, 1985, pp. 147-152.

„Interferențe culturale între Transilvania și Slovacia (mijlocul secolului al XVIII-lea – primele decenii ale secolului al XIX-lea)”, în *Revista de istorie*, 38, 3, 1985, pp. 277-283.

„L’enseignement de la géographie dans le gymnase de Blaj à la fin du XVIIIe siècle”, în *Revue roumaine de géologie, géophysique et géographie. Géographie*, 31, 1987, pp. 89-94.

„Cărți ilustrate de Rubens în Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia”, în *Revista muzeelor și monumentelor*, 3, 1988, pp. 76-89.

„Der Deutschunterricht am rumänischen Gymnasium von Blasendorf in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts”, în *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde*, 14 (85), 1991, 1, S. 17-22.

„Slovacká XV. až XVIII. storočia v „Bibliotheca Batthyaniana“ v Alba Júlíi”, în *Knižnice a informácie*, Martin, 24, 1992, 11, pp.470-474 (Prel. D. Pribelská).

„Coordonnées de l'enseignement roumain de Transylvanie à l'époque des Lumières”, în *Transylvanian Review*, I, 1992, 1, pp. 127-135.

„Seminarul diecezan din Blaj și școala de preoție de la Sibiu în epoca Renașterii naționale: structuri organizatorice și idealuri culturale”, în *Anuarul Institutului de istorie Cluj Napoca*, XXXI, 1992, pp. 69-77.

„Bohemica und Slovaca des 15. bis 18. Jahrhunderts in der „Bibliotheca Batthyaniana“ von Alba Iulia”, în *Staatsbibliothek zu Berlin. Preussischer Kulturbesitz. Veröffentlichungen der Osteuropa-Abteilung*. Herausgegeben von Franz Gorner. Band 16 (21 Abdos-Tagung, Bratislava und Martin, 25. bis 28. Mai 1992 Referate und Beiträge), Berlin, 1992, S.34-39.

„Ethics Teaching in the Schools of Blaj (the 5th decade of the 19th century)”, în *Transylvanian Review*, III, 1994, 2, pp. 52-59.

„Un dascăl blăjean, lector al lui Petru Maior”, în *Apulum*, XXXI, 1994, pp. 345-351.

„Bibliotheca Migazziana Viennensis (Sugestii pentru o reconstituire)”, în *Anuarul Institutului de Istorie „A.D. Xenopol”*, XXXII, 1995, pp. 239-250 (în colaborare cu Eva Mârza).

„Der Polyhistor Vasilie Popp (1789-1842): biographische Anhaltspunkte”, în *Apulum*, XXXIII, 1996, pp.41-56 (Mitarbeit mit Eva Mârza).

„Zenovie Pâclișanu, colaborator la „Revista Istorică Română” (1943-1947)”, în *Revista Istorică*, VII, 1996, 11-12, pp. 327-334.

„Das rumänische Schulwesen im Zeitalter der Aufklärung auf Komitatsboden und auf Königsboden”, în *Beiträge zur siebenburgischen Schulgeschichte*. Herausgegeben von Walter König, Köln, Weimar, Wien, Bohlau Verlag, 1996, pp. 205-215.

„Actele fundaționale ale școlilor de la Blaj. Oportunitatea unei reeditări”, în *Apulum*, XXXIV, 1997, pp. 317-334.

„Zenovie Pâclișanu, L'Histoire de l'Eglise Roumaine Uniate”, în *Transylvanian Review*, VI, 1997, 3, pp. 56-71.

„Un manuscritto sulla storia di Venezia”, în *Acta Musei Napocensis, Istorie*, 33, 1997, II, pp. 181-192.

„Zenovie Pâclișanu, colaborator la Revista Istorică Română (1943-1947)”, în *Revista Istorică*, VII, 1996, 11-12, p. 327-334.

„Die Bibliothek Batthyaneum von Alba Iulia (Karlsburg)”, în *In honorem Paul Cernovodeanu*. Ediție îngrijită de Violeta Barbu, București, „Kriterion”, 1998, pp. 201-210.

„La personnalité et l'époque de Jean de Hunedoara reflétées dans les annotations en marge d'un incunable de 1481”, în *Annali dell'Istituto storico italo-germanico in Trento*, XXV, 1999, pp. 45-61. (colaborare cu Ioan-Aurel Pop.)

„Iluminism și romantism la Vasilie Popp (O listă cu cărți din 1842)”, în *Cultură și societate în epoca modernă*. Îngrijit de Nicolae Bocșan, Nicolae Edroiu, Aurel Răduțiu, Cluj Napoca, „Dacia”, 1990, pp. 224-230 (colaborare cu Eva Mârza).

„Political dynamism in Transylvania during the enlightenment: The case of the teachers in Blaj”, în *Southeastern Europe/L'Europe du Sud-Est* (1999 [2000]), 17, p. 21-28.

„Über die Lesestoffe und den kulturellen Horizont des rumänischen Klerus im XVII-XVIII. Jahrhundert in Siebenbürgen”, în *Lesestoffe und kulturelles Niveau des niederen Klerus. Jesuiten und die nationalen Kulturverhältnisse Böhmen, Mähren und das Karpatenbecken im XVII. und XVIII. Jahrhundert*. Herausgegeben von István Monok, Péter Ötvös. Vorwort von Frédéric Barbier, Szeged, Scriptum RT., 2001, pp. 35-42.

„Identitate și alteritate la Blaj în „Vormärz”: cazul școlilor”, în *Identitate și alteritate 3 – Studii de istorie politică și culturală – Omagiu Profesorului Liviu Maior*. Editori: Nicolae Bocșan, Sorin Mitu, Toader Nicoară, Cluj-Napoca, „P. U. C.”, 2002, pp. 379-386.

„Grija lui Gheorghe Șincai pentru școlile românești din Transilvania – Mărturii documentare din 1784-1790”, în *Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică: Istorie și spiritualitate. 150 de ani de la înființarea Mitropoliei Române Unite cu Roma Greco-Catolică la Blaj*, Blaj „Buna Vestire”, 2003, pp. 285-306 + rez. l. franc.

„Actele fundatoare ale școlilor Blajului: sugestii pentru o cercetare semantică”, în *Tentația istoricului. În memoria Profesorului Pompiliu Teodor*. Volum coordonat de: Nicolae Bocșan, Ovidiu Ghitta, Doru Radosav, Cluj-Napoca, „P. U. C.”, 2003, pp. 613-627.

„Segment de culture française moderne chez les Roumains de Transylvanie: informations sur Victor Hugo dans „Foaie pentru mine, inimă și literatură”” în *Annales Universitatis Apulensis Philologica*, 4, 2003, pp. 9-15.

„Unirea Transilvaniei cu România în viziunea istoricului Zenovie Pâclișanu (Un text inedit din 1945)”, în *Societate și civilizație în Banatul istoric*. Volum îngrijit de Camil Petrescu, Timișoara, „Mirton”, 2003, pp. 81-95.

„Biserică și viață religioasă la istoricul Zenovie Pâclișanu (1886-1957)”, în *Annales Universitatis Apulensis Historica*, 7, 2003, pp. 51-56 + rez. l. eng.

„Italiani ad Alba Iulia nell'epoca del Principato autonomo di Transilvania (1541-1691)”, în *L'Italia e l'Europa Centro-Orientale attraverso i secoli*. Miscellanea di studi di storia politico-diplomatica, economica e dei rapporti culturali a cura di Cristian Luca, Gianluca Masi e Andrea Piccardi, Brăila-Venezia, 2004, pp. 147-157.

„Két párhuzamos életmű a korai felvilágosodásban: Ion Budai Deleanu és Bod Péter”, în *Bod Péter, a historia litteraria művelője Tanulmányok*. Szerkesztette Tüskés Gábor. Munkatársak Csörsz Rumen István, Hegedűs Béla, Budapest, Universitas Könyvkiadó, 2004, pp. 131-137 (colaborare cu Gudor Botond).

„Centrul școlar de la Blaj, embrionul unei biblioteci românești din secolul Luminilor”, în *Confesiune și cultură în evul mediu. In honorem Ion Toderășcu*. Studii reunite de Bogdan-Petru Maleon și Alexandru Florin Platon, Iași, Edit. Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, 2004, pp. 329-339.

„The Archaeology of Words. A Bird's Eye View into the Historical Texts in Transylvania (the 18th Century)”, în *Themes in European History Essays from the 2nd International Conference on European History*. Edited by: Michael Aradas and Nicholas C. J. Pappas, Athenas, 2005, pp. 371-281 (Colab. cu Ana-Maria Roman Negoî, Laura Stanciu).

„Aspekte der staatlichen Kontrolle in Siebenbürgen im Zeitalter der Aufklärung. Das Beispiel der rumänischen Schulen”, în *Libri prohibiti. La censure dans l'espace habsbourgeois 1650-1850*. Edité par Marie-Elizabeth Ducreux et Martin Svatoš. Leipzig, Leipziger Universitätsverlag, 2005, S. 99-104.

„Das Schulzentrum Blasendorf, der Kern einer rumänischen Bibliothek in der Aufklärung”, în *Les bibliothèques centrales et la construction des identités collectives*. Edité par Frédéric Barbier et István Monok, Leipzig, Leipziger Universitätsverlag, 2005, pp. 155-161.

„Politique et culture en Transylvanie dans „Vormärz”: le cas du professeur Ioan Rus”, în *Cultură politică și politici culturale în România modernă*. Culegere de studii editată de Alexandru Zub și Adrian Cioflâncă cu ocazia celui de al XX-lea Congres Internațional de Științe Istorice, Sydney, 2005, Iași, Edit. Univ., 2005, pp. 67-81.

„Kulturelle Beziehungen zwischen Siebenbürgen und der Slowakei im Zeitalter der Aufklärung: Michael Tertina in Gross Wardein”, în *Filozofická fakulta UKF Kultúra – priestor interdisciplinárneho myslenia*, 4, Zborník z medzinárodného vedeckého sympózia konaného dna 21. – 22. septembra 2004 na Univerzite Konštantína Filozofa, Nitra, 2005, pp. 591-594.

„Identité et altérité à Blaj sous le „Vormärz”: le cas des écoles”, în *Cahiers de l'Echinox Journal. Volume 10. Les imaginaires européens*, Cluj, „Dacia”, 2006, pp. 286-293.

„Petru Dobra (? – 1757), protector al Unirii. Preliminarii”, în *Annales Universitatis Apulensis Series Historica*, 10/II, 2006, pp. 103-112 (rez. l. germ.).

„Tradition und Erneuerung im siebenbürgischen Schulwesen im Zeitalter der Aufklärung: die Schulen aus Blasendorf”, în *Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia*, VIII, 8, 2006, pp. 427-437.

„Corespondența lui Timotei Cipariu – sursă pentru cercetarea cărții românești vechi”, în *Floarea darurilor. In memoriam Ion Gheție*. Volum îngrijit de Violeta Barbu și Alexandru Mareș, București, Edit. Acad., 2006, pp. 235-243 (Colab. cu Eva Mârza).

„Secvențe istoriografice românești interbelice asupra anului 1918 – Romanian Interwar Historiography of the Year 1918”, în *Anul 1918 în Transilvania și Europa Central-Estică. Contribuții bibliografice și istoriografice – The Year 1918 in Transylvania and East-Central Europe. Bibliographical and Historiographical Contributions*, Valer Moga și Sorin Arhire (coordonatori), Cluj-Napoca, Academia Română Centrul de Studii Transilvane, 2007, pp. 33-47, 119-133.

„Biserică, politică și cultură la episcopul Ioan Giurgiu Patachi (1681-1727)”, în *Annales Universitatis Apulensis Series Historica*, 11/II, 2007, pp. 48-67 (rez. l. germ.).

„Zenovie Pâclișanu și pledoaria pentru „problema Transilvaniei” (1946)”, în *Annales Universitatis Apulensis Series Historica*, 11/I, 2007, pp. 388-414 (rez. l. franc.).

„Biserică și viață religioasă la istoricul Zenovie Pâclișanu (1886-1957)”, în *Rolul bisericii și al vieții religioase în istoria României și Slovaciei în contextul Europei Centrale – The Role of Church and Religious Life in the History of Romania and Slovakia in the Context of Central and South-Eastern Europe*. Editat de Nicolae Edroiu, Milan Krajčovič, Cluj-Napoca, „Renașterea”, 2008, pp. 81-93 (rez. l. eng.).

„Andrei Șaguna's Grammar Book”, în *Transilvania*, XXXVII (CXIII), 9-10, 2008, pp. 65-74 + 5 fig.

„Ecouri cantemiriene la Blaj (Transilvania) în Vormärz. Ein Echo auf Cantemir in Blasendorf/Blaj (Siebenbürgen) im Vormärz”, în Klaus Bochmann, Vasile Dumbravă (Hg.), *Dimitrie Cantemir: Furst der Moldau, Gelehrter, Akteur der europäischen Kulturgeschichte*, Leipzig, Leipziger Universitätsverlag, 2008, pp. 176-197.

„Church, Power and Culture: Bishop Teofil's an Bishop Atanasie's Biographies”, în *Transilvania*, XXXVIII (CXIV), 5-6, 2009, pp. 75-83 (ISSN 0255 0539).

„Recuperare istoriografică postdecembristă: preotul greco-catolic și istoricul Zenovie Pâclișanu (1886-1957)”, în *Annales Universitatis Apulensis Series Historica*, 13, 2009, pp. 161-170, 296-297 (ISSN 1453-9314).

„Biserică și națiune la Zenovie Pâclișanu (1886-1957): a doua etapă a discursului istoric (deceniile 2-4 ale secolului al XX-lea)”, în *Identități confesionale în Europa Central-Orientală (Secolele XVII-XXI)*. Lucrările colocviului internațional din 14-17 noiembrie 2007, Cluj-Napoca, Coordonatori: Nicolae Bocșan, Ana Victoria Sima, Ion Cârja, Cluj-Napoca, „PUC”, 2009, pp. 283-294 (colab. cu Andreea Mârza).

„Memoriale Jacobi Aaron” (deceniul 7 al secolului al XVIII-lea): semnificații culturale și politice”, în *Cercetarea și perspectivele digitizării*. Lucrările Conferinței cu participare internațională „Bibliologie și Patrimoniu Cultural Național: Cercetarea și perspectivele digitizării”, Ediția a III-a, 2009, Alba Iulia. Editori: Ana Maria Roman-Negoi, Eva Mârza, Cluj Napoca, „Argonaut”, 2009, pp. 240-252.

„Metodă și sursologie istorică la Augustin Bunea. Studiu de caz: „episcopul Ioan Inocențiu-Klein”, în *240 de ani de la*

*moartea marelui arhiepiscop și luptător național Ioan Inochentie Micu-Klein 1768-2008*. Volum coordonat de Ioan Chindriș și Ciprian Ghișa, Oradea, Edit. „Episcop Vasile Aftenie”, 2009, pp. 50-59 (colab. cu Fănică Niță).

„Cultură și națiune la românii ardeleni în secolul al XVIII-lea: Ioan Iacob Aron (?-1788)”, în *240 de ani de la moartea marelui arhiepiscop și luptător național Ioan Inochentie Micu-Klein 1768-2008*. Volum coordonat de Ioan Chindriș și Ciprian Ghișa, Oradea, Edit. „Episcop Vasile Aftenie”, 2009, pp. 114-132 (rez. l. eng.).

„Príspevok k dejinám balneologie v Sedmohradsku: Vasilie Popp (1789 - 1842) [Contribuții la istoria balneologiei în Transilvania: Vasilie Popp (1789-1842)]”, în *Kniga*, Martin, 2009, pp. 71-76 (colab. cu Eva Mârza) ISBN 978-80-89023-97-4; ISSN 1336-5436.

„Aspecte ale dinamismului politic în Transilvania Luminilor: cazul profesorilor de la Blaj”, în Ion Zănea, Gabriel Moisa coord., *Istorie, economie, politică. Profesorului Mihai D. Drecin la împlinirea vârstei de 65 de ani*, Oradea, Edit. Univ., 2009, pp. 84-94 ISBN 978-973-759-917-9.

„Conceptele-cheie „Biserică și „Unire” în actele fundamentale ale școlilor de la Blaj (1754)”, în *Annales Universitatis Apulensis Series Historica, Număr Special, Schimbarea de paradigmă din istoria ecleziastică și cea laică în Transilvania secolului al XVIII-lea*. Lucrările Conferinței științifice organizate la Alba Iulia, în 15-16 octombrie 2009, Alba Iulia, 2009, pp. 187-193.

„Biserică, putere și cultură: biografiile episcopilor Teofil și Atanasie Anghel”, în *Apulum*, XLVI, 2009, pp. 469-481 (rez. l. eng.).

E-mail: [iacob\\_marza@yahoo.com](mailto:iacob_marza@yahoo.com)